

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.9.2018 r.
COM(2018) 643 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ I RADY**

**Komunikat w sprawie nowego sojuszu Afryka–Europa na rzecz zrównoważonych
inwestycji i tworzenia miejsc pracy: kolejny etap naszego partnerstwa sprzyjającego
inwestycjom i tworzeniu miejsc pracy**

Komunikat w sprawie nowego sojuszu Afryka–Europa na rzecz zrównoważonych inwestycji i tworzenia miejsc pracy: kolejny etap naszego partnerstwa sprzyjającego inwestycjom i tworzeniu miejsc pracy

W dynamicznie zmieniającym się świecie Europa i Afryka mogą wiele zyskać na pogłębionych więziach gospodarczych i politycznych. Niniejszy dokument objaśnia główne kierunki działań na rzecz solidnego programu gospodarczego dla UE i jej partnerów w Afryce. Celem programu jest promowanie znacznego wzrostu prywatnych inwestycji zarówno ze strony Afryki, jak i Europy, pobudzenie handlu, tworzenie nowych miejsc pracy i przyczynienie się do zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, promowanie norm nowoczesnej i zrównoważonej technologii, ochrony środowiska naturalnego i siły roboczej oraz odpowiedzialne prowadzenie działalności. Stanowi on **sojusz na rzecz zrównoważonych inwestycji i miejsc pracy** w ramach partnerstwa między Unią Europejską i Afryką.

Sojusz ten jest czymś więcej niż planem finansowym. Stanowi on radykalną zmianę sposobu, w jaki razem, jako partnerzy, dążymy do wypracowania strategii koncentrującej się na potencjale gospodarczym Afryki oraz mobilizacji sektora prywatnego. Sojusz zakłada umożliwienie prywatnych inwestycji oraz rozpoznanie olbrzymich możliwości, które mogą przynieść korzyści zarówno gospodarkom afrykańskim, jak i europejskim, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc pracy dla młodzieży. Sojusz jest też odpowiedzią na sytuację demograficzną w Afryce. Jest on ponadto strategią gospodarczą, która wykorzystuje atuty Europy i Afryki, a także otwiera nowy etap w realizacji ambitnego Planu inwestycji zewnętrznych¹. Sojusz przewiduje konkretne działania, które przyczynią się do utworzenia 10 mln miejsc pracy w Afryce w ciągu najbliższych 5 lat.

Sojusz ten nie jest osobną inicjatywą, lecz wpisuje się w całość stosunków między UE a Afryką oraz strategiczne ramy łączące Europę i Afrykę, takie jak Agenda Narodów Zjednoczonych 2030 r. i jej 17 celów zrównoważonego rozwoju jako wizja przewodnia dla obu kontynentów, jak również część odpowiednich ram politycznych Unii Afrykańskiej (Agenda 2063) i UE (globalna strategia UE², europejski konsensus w sprawie rozwoju³). Ma on istotne znaczenie dla realizacji zobowiązań podjętych w deklaracji ze szczytu Unia Afrykańska – Unia Europejska w Abidżu, a także stanowi część procesu tworzenia silnego filaru afrykańskiego w okresie po wygaśnięciu umowy z Kotonu i rozwijania partnerstw w Afryce Północnej w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa. Sojusz będzie się opierał na trzech zasadach: partnerstwie, dialogu i odpowiedzialności. Aby w pełni wykorzystać swój potencjał, sojusz powinien mobilizować i koordynować działania i instrumenty UE i państw członkowskich z Afryką.

¹ Zwiększenie europejskich inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego: w kierunku drugiego etapu funkcjonowania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz nowego Europejskiego Planu Inwestycji Zewnętrznych, COM(2016) 581.

² [Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej](#), 2017 r.

³ Nowy europejski konsensus w sprawie rozwoju – „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość”, Dz.U. C 210 z 30.6.2017.

Ta spójna strategia gospodarcza opiera się na konkluzjach Rady Europejskiej z czerwca 2018 r., w których Rada wzywa do utworzenia „nowych ram, które pozwolą wyraźnie nasilić prywatne inwestycje z Afryki i z Europy”, jak również na wnioskach Komisji Europejskiej dotyczących kolejnych wieloletnich ram finansowych oraz wyników spotkań Komisji UE – Komisji Unii Afrykańskiej. Strategia odwołuje się również do ważnych decyzji podjętych na 10. nadzwyczajnym szczycie Unii Afrykańskiej w Kigali w dniu 21 marca 2018 r. Ponadto odzwierciedla ona przesłanie deklaracji z Mesebergu z dnia 19 czerwca 2018 r.⁴ i ma przyczynić się do realizacji programu francuskiej prezydencji G7 w 2019 r.

Ożywiona współpraca z afrykańskimi partnerami na rzecz inwestycji i miejsc pracy ma istotne znaczenie dla mobilności i migracji, wspierania skoordynowanego zaangażowania krajów pochodzenia, krajów tranzytu i przeznaczenia, zgodnie z zasadami solidarności, partnerstwa, rozliczalności i wspólnej odpowiedzialności. Jednocześnie poprawa wspólnego zarządzania migracją i mobilnością przyczynia się do ogólnej stabilności, co sprzyja utrzymaniu zrównoważonych inwestycji. Sojusz jest zasadniczym elementem strategii łączącej w spójny i zrównoważony sposób różne elementy naszego wspólnego podejścia do kwestii migracji: wspólna odpowiedzialność za eliminowanie podstawowych przyczyn nieregularnej migracji i przymusowych wysiedleń, skuteczne zarządzanie granicami, zapobieganie przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczanie tych zjawisk, prowadzenie akcji ratunkowych i ochrona życia, oferowanie możliwości legalnej migracji i zapewnianie lepszej współpracy w zakresie powrotów, readmisji i reintegracji migrantów o nieuregulowanym statusie zgodnie z ustalonymi zasadami i zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego, a także przyjętymi ustaleniami.

W ramach tego kompleksowego podejścia należy ulepszyć legalne sposoby migracji do UE w celu zapewnienia bezpiecznych i realnych alternatyw dla niebezpiecznych szlaków i nieregularnej migracji. W tym celu w swoim nowym komunikacie w sprawie wzmocnienia legalnych sposobów migracji do Europy⁵ Komisja wzywa do realizacji ulepszanego systemu niebieskiej karty UE oraz do opracowania projektów pilotażowych w zakresie legalnej migracji z wybranymi państwami w Afryce.

Jako że dynamika wzrostu, poziom zatrudnienia i skala nierówności oraz wyzwania związane z brakiem stabilności, odpornością, kwestiami zdrowotnymi i sprawowaniem rządów różnią się w poszczególnych regionach Afryki i między państwami, sojusz będzie brał pod uwagę różnorodność na całym kontynencie afrykańskim i specyfikę każdego kraju, w tym specyficzne wyzwania dotyczące niepewnej sytuacji oraz stosunki umowne między państwami Afryki Północnej w ramach ich układów o stowarzyszeniu oraz ich doświadczenie związane ze współpracą z Unią Europejską w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa.

⁴ [Deklaracja z Mesebergu](#), 2018 r.

⁵ Poprawa legalnych sposobów migracji do Europy: nieodzowna część zrównoważonej i kompleksowej polityki migracyjnej, COM (2018) 635.

1. Pobudzanie strategicznych inwestycji w celu tworzenia miejsc pracy i wzmocnienie roli sektora prywatnego

Największe możliwości tworzenia nowych miejsc pracy i osiągnięcia wzrostu gospodarczego oferuje sektor prywatny, podstawową kwestią jest zatem uruchomienie odpowiedzialnych inwestycji prywatnych – krajowych i zagranicznych – w Afryce.

Aktualna sytuacja

Inwestycje w Afryce są nierównomierne, co jest odzwierciedleniem niepewnej sytuacji na świecie, a poziom bezpośrednich inwestycji zagranicznych napływających do Afryki waha się i nie wykazuje wyraźnej tendencji zwyżkowej. Republika Południowej Afryki, Nigeria, Kenia, Egipt i Maroko przyciągnęły łącznie 58 % wszystkich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w 2016 r., natomiast mniej rozwinięte i bardziej niestabilne kraje zmagają się z problemami systemowymi, aby przyciągnąć inwestycje prywatne. Podczas gdy niektóre państwa afrykańskie nadal są uzależnione od surowców, inne zdołały zdywersyfikować swoje gospodarki w odpowiedzi na niskie ceny surowców. Ponadto od 2016 r. obserwujemy dalsze poszerzanie zakresu bezpośrednich inwestycji zagranicznych i wychodzenie poza sektor wydobywczy⁶.

Jeżeli chodzi o inwestycje UE w Afryce, UE jest największym inwestorem na kontynencie afrykańskim, a jej państwa członkowskie posiadają około 40 % udziałów w bezpośrednich inwestycjach zagranicznych. W 2016 r. udziały te warte były 291 mld EUR⁷. Duży postęp gospodarczy w Afryce w ciągu ostatnich dwudziestu lat i związany z tym potencjał na przyszłość oznaczają, że można zdziałać znacznie więcej. Prognozy demograficzne dla Afryki jednoznacznie pokazują, że konieczne jest również stworzenie milionów nowych miejsc pracy, w szczególności dla osób młodych, które wchodzi na rynek pracy.

Proponowany przebieg działań

Działanie nr 1 ***Wsparcie dla Afryki mające na celu przyciągnięcie inwestycji*** będzie w dalszym ciągu zwiększane dzięki coraz większym kwotom przy wykorzystaniu ***instrumentów łączonych i gwarancji***, aby za pośrednictwem międzynarodowych, europejskich i krajowych instytucji finansowych uruchomić środki pochodzące z rynków kapitałowych, ograniczyć ryzyko inwestycji i ułatwić dostęp do finansowania. Priorytetowo traktowane są sektory, które wnoszą wartość dodaną i w których istnieje duży potencjał w zakresie tworzenia trwałych miejsc pracy, zwłaszcza dla kobiet i młodzieży, co pozwoli zwiększyć ich szanse na samorealizację, m.in. na rozpoczęcie działalności typu start-up. Szczególną uwagę należy również zwrócić na brak stabilizacji. W latach 2014–2017 UE uruchomiła około 35 mld EUR przy wykorzystaniu działań łączonych. Od czasu uruchomienia Planu inwestycji zewnętrznych i utworzenia Europejskiego Funduszu na rzecz

⁶ Przykładem jest Etiopia, obecnie drugi co do wielkości odbiorca bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Afryce (3,6 mld USD w 2017 r.), głównie w sektorach takich jak przemysł lekki, przemysł tekstylny i motoryzacyjny (UNCTAD, 2018 r.).

⁷ Eurostat, 2018 r.

Zrównoważonego Rozwoju⁸ w 2017 r. UE uruchamia fundusze mające pozyskać inwestycje o wartości 15 mld EUR przy wykorzystaniu działań łączonych i ponad 16 mld EUR w ramach gwarancji. Od chwili obecnej do 2020 r. UE będzie zmierzać do osiągnięcia globalnego celu Planu inwestycji zewnętrznych, jakim jest zmobilizowanie do 2020 r. inwestycji w Afryce i w krajach objętych polityką sąsiedztwa o wartości 44 mld EUR. Zakładane konkretne cele obejmują dostęp do energii elektrycznej dla 30 mln ludzi i przedsiębiorstw oraz zwiększenie o 5 gigawatów zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. 24 000 osób będzie miało dostęp do dróg przejezdnych przez cały rok dzięki zmobilizowanym przez UE inwestycjom w obszarze infrastruktury transportowej. Tylko w ramach programów inwestycyjnych skupionych na małych i średnich przedsiębiorstwach w Afryce ma powstać 3,2 mln miejsc pracy. Są to bardzo przekonujące przykłady pokazujące skalę i wpływ interwencji w ramach proponowanego sojuszu.

W ramach kolejnego długoterminowego budżetu (wieloletnie ramy finansowe) UE powinna dalej ulepszać swoje instrumenty i narzędzia przez zapewnienie bardziej efektywnej realizacji celów oraz znaczne zwiększenie dostępnych środków na ten cel.

Działanie 2: Aby znaczący przepływ inwestycji sektora prywatnego odniósł największy możliwy skutek, ***konieczne jest określenie najbardziej obiecujących łańcuchów wartości na poziomie krajowym i regionalnym.*** W tym celu ***prowadzone są obecnie dyskusje z naszymi partnerami w Afryce na temat paktów na rzecz wzrostu i zatrudnienia***, aby skoncentrować wspólne wysiłki na łańcuchach wartości o najwyższym potencjale w zakresie tworzenia miejsc pracy, wykorzystać możliwości sektora produkcyjnego i przetwórczego, uwolnić ogromny potencjał zielonej i niebieskiej gospodarki, wspierać przejście na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu, wykorzystać pełen potencjał cyfrowej transformacji gospodarki, w szczególności handlu elektronicznego i gospodarki opartej na danych, oraz zająć się obszarami wymagającymi reform, aby poprawić otoczenie biznesu. Prace nad paktami na rzecz wzrostu i zatrudnienia wymagają również zorganizowanego dialogu z europejskim i afrykańskim sektorem prywatnym w oparciu o platformę zrównoważonej przedsiębiorczości dla Afryki, utworzoną w ramach Planu inwestycji zewnętrznych. Zapewnione zostanie powiązanie z porozumieniem G-20 dla Afryki.

Działanie 3: W interesie Europy i Afryki leży pogłębiona współpraca na rzecz rozwoju strategicznego i interesów strategicznych. ***Przed końcem bieżącego roku Komisja Europejska połączy siły na poziomie sektorowym podmiotów publicznych, prywatnych i finansowych oraz przedstawicieli środowisk akademickich z Afryki i Europy, których zadaniem będzie badanie możliwości i wspieranie rozwoju strategicznego w kluczowych sektorach gospodarki***, takich jak rozwiązania cyfrowe, energia, transport i rolnictwo. Celem jest przyjrzenie się długoterminowym wyzwaniom i interesom strategicznym i zbadanie, w jaki sposób przyspieszyć oddziaływanie, pobudzić inwestycje publiczne i prywatne oraz najlepiej dzielić się wiedzą fachową. Pozwoliłoby to określić strategie propagowania i priorytetowego traktowania polityki sektorowej i reformy regulacyjnej w państwach

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR

afrykańskich oraz ułatwić powiązane inwestycje publiczne i prywatne w UE. W maju 2018 r. UE i Unia Afrykańska ustanowiły grupę zadaniową ds. regionów wiejskich w Afryce. W skład grupy wchodzi eksperci afrykańscy i europejscy, którzy doradzają i wydają zalecenia dotyczące priorytetów i dalszych działań w ramach naszej współpracy w dziedzinie rolnictwa, analizując m.in. sposoby zwiększenia publicznych i prywatnych inwestycji w zrównoważone rolnictwo w Afryce, ułatwienia europejskich inwestycji prywatnych, zwiększenia wymiany handlowej wewnątrz Afryki i zwiększenia wywozu z państw afrykańskich, a także określenia najlepszych strategii w zakresie wspierania młodych ludzi pracujących w rolnictwie, agrobiznesie i przemyśle rolnym. W wyniku posiedzenia Komisji Unii Europejskiej – Komisji Unii Afrykańskiej w maju 2018 r. utworzono grupę zadaniową Unia Europejska – Unia Afrykańska ds. gospodarki cyfrowej. Ponadto organizowane są wspólne sektorowe spotkania na szczeblu ministerialnym między Afryką a UE. Komisja będzie również wspierać podobne inicjatywy państw członkowskich przyczyniające się do realizacji sojuszu, takie jak forum wysokiego szczebla Afryka – Europa, które ma zostać zorganizowane przez Austrię w kontekście jej prezydencji w Radzie przed końcem bieżącego roku.

Afryka Zachodnia – wspieranie przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw

UE współpracuje z Proparco⁹ w celu zwiększenia finansowania i wsparcia dla przedsiębiorców poprzez: (i) mechanizm finansowania zaliczkowego w postaci zaliczek zwrotnych, które umożliwią finansowanie fazy eksperymentalnej i prototypowej oraz pomogą najmłodszym przedsiębiorcom w rozwoju ich projektów; (ii) wsparcie techniczne dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw w celu poprawy zarządzania, marketingu, produkcji i zdolności w zakresie zarządzania oraz w celu ścisłego wspierania lokalnych funduszy inwestycyjnych; (iii) gwarancję pokrywającą pierwsze straty lokalnych funduszy inwestycyjnych. Efekt dźwigni uzyskano dzięki wkładowi UE w wysokości 15,6 mln EUR. Umożliwi on finansowanie 50 mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw reprezentujących 5 000 nowych lub zachowanych miejsc pracy. Program obejmuje Burkinę Faso, Niger i Senegal, a od 2019 r. ma z niego skorzystać Mauretania, Kamerun, Mali, Ghana i Wybrzeże Kości Słoniowej.

Afryka Zachodnia – mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka (NASIRA) – finansowanie dla przedsiębiorców w trudnej sytuacji

UE współpracuje z niderlandzkim bankiem rozwoju Finanserts-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden w celu rozwiązania problemu postrzeganego i realnego ryzyka udzielania pożyczek przedsiębiorcom w krajach sąsiadujących z UE oraz w Afryce Subsaharyjskiej. Projekt ma poprawić dostęp do kredytów inwestycyjnych, oferując lokalnym instytucjom finansowym gwarancje portfelowe obejmujące kredyty dla przedsiębiorców. Koncentruje się on na i) osobach wewnętrznie przesiedlonych, uchodźcach, osobach powracających, a także kobietach i młodzieży. W ramach tego programu kwota 75 mln EUR

⁹ Proparco jest spółką zależną Agence Française de Développement (AFD), która skupia się na rozwoju sektora prywatnego.

pochodząca z gwarancji Planu inwestycji zewnętrznych wygeneruje inwestycje warte od 750 mln EUR do 1 mld EUR w postaci 800 000 miejsc pracy w Afryce.

Maroko – hybrydowe elektrownie słoneczne NOOR Midelt I oraz NOOR Midelt II

UE pomaga w budowie infrastruktury na potrzeby wytwarzania energii odnawialnej, aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu na energię elektryczną i przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest udział energii ze źródeł odnawialnych na poziomie 52 % do 2030 r., co będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność. UE przewiduje dotacje w wysokości 60 mln EUR, by zwiększyć środki finansowe na pokrycie kosztów infrastruktury. Działanie jest współfinansowane przez Kreditanstalt für Wiederaufbau (wiodąca agencja), Agence Française de Développement oraz Europejski Bank Inwestycyjny ze strony UE, Bank Światowy, Afrykański Bank Rozwoju i Fundusz Czystych Technologii.

Tunezja – wspieranie ekosystemu start-upów

Szeroko zakrojona pomoc UE dla gospodarki Tunezji (obejmująca 60 000 osób otrzymujących mikrokredyty na rozpoczęcie lub prowadzenie działalności na małą skalę) ma na celu zapewnienie, aby kraj ten mógł sprostać potrzebom rosnącej populacji młodych, wykształconych Tunezyjczyków gotowych wejść na rynek pracy. Nowy program o wartości 25 mln euro będzie wspierał około 1 000 tunezyjskich przedsiębiorstw typu start-up i zakłada: (i) poprawę usług dostępnych dla przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorców (takich jak coworking, inkubatory lub akceleratorzy dla start-upów); oraz (ii) wspieranie wdrażania otoczenia regulacyjnego sprzyjającego innowacyjnej przedsiębiorczości i przedsiębiorstwom typu start-up. Obiecujące start-upy uzyskują również finansowanie załączkowe. Celem takiego innowacyjnego programu jest wkład w dywersyfikację gospodarczą Tunezji oraz przyspieszenie wzrostu jej gospodarki przez tworzenie nowych rodzajów przedsiębiorstw o wysokim potencjale.

2. Inwestowanie w ludzi poprzez inwestycje w sektorze edukacji i umiejętności

Partnerstwo gospodarcze mające na celu pobudzanie inwestycji i tworzenie miejsc pracy musi mieć na uwadze dostosowywanie umiejętności do zapotrzebowania na rynku pracy. Potrzebne są dalsze inwestycje w celu zapewnienia ludności, zwłaszcza dziewczynkom i kobietom, dostępu do kształcenia, w szczególności kształcenia i szkolenia zawodowego i technicznego, a także do umiejętności i kompetencji cyfrowych, oraz w celu wyeliminowania niedopasowania umiejętności, jakie młodzi ludzie zdobywają na poziomie szkół średnich i wyższych, do umiejętności potrzebnych w ich życiu zawodowym. Pomoże to zapewnić młodym ludziom odpowiednie umiejętności niezbędne do budowania ich własnej przyszłości, jednocześnie zwiększając możliwości legalnej migracji.

Aktualna sytuacja

Afryka charakteryzuje się najmłodszym społeczeństwem ze wszystkich regionów na świecie i nadal doświadcza silnego wzrostu demograficznego, jednak poziom umiejętności jej siły

roboczej jest najniższy na świecie¹⁰. W całej Afryce systemem kształcenia i szkolenia zawodowego i technicznego jest obecnie objętych jedynie 6 % wszystkich uczniów szkół średnich¹¹. Mimo że w każdej rozwijającej się gospodarce podlegającej restrukturyzacji pewien stopień niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy jest naturalny i nieunikniony, wielu absolwentów studiów technicznych, zawodowych i ogólnokształcących w Afryce kształci się w kierunkach, w których popyt na siłę roboczą jest niski¹².

UE jest długoletnim partnerem Afryki w dziedzinie edukacji, od edukacji przedszkolnej i edukacji na poziomie podstawowym aż po szkolnictwo wyższe, w tym kształcenie i szkolenie zawodowe oraz kształcenie w zakresie przedsiębiorczości, a także w dziedzinie badań naukowych i innowacji. W latach 2014–2020 UE wspiera dwustronne programy edukacyjne w Afryce o wartości około 1,34 mld euro. Blisko 230 mln EUR (17 %) z tej kwoty przeznaczono na kształcenie i szkolenie zawodowe. Do 2020 r. z programu Erasmus+ skorzysta 35 000 studentów i naukowców z Afryki, co oznacza, że do 2027 r. ich łączna liczba wyniesie 105 000. Do 2020 r. 750 000 osób uzyska także kształcenie i szkolenie zawodowe i techniczne na rzecz rozwoju umiejętności. Ponadto w ramach kryzysowego funduszu powierniczego na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce UE wspiera na ogromną skalę programy rozwoju gospodarczego mające na celu rozwiązanie problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej, poprawę zdolności do zatrudnienia w ramach szkolenia zawodowego oraz wspieranie tworzenia miejsc pracy i możliwości samozatrudnienia. Od 2015 r. programy te osiągnęły łącznie wartość 1,1 mld EUR w regionie Sahelu i Rogu Afryki. W latach 2014–2020 UE wspiera również edukację w Afryce za pośrednictwem globalnych inicjatyw takich jak Globalne Partnerstwo na rzecz Edukacji o wartości 475 mln euro.

Potrzebne są dalsze inwestycje w sektorze edukacji, zarówno ze strony UE, jej państw członkowskich, jak i naszych afrykańskich partnerów, zgodnie z kontynentalną strategią Unii Afrykańskiej w zakresie edukacji (2016–2025).

Proponowany przebieg działań

Działanie 4: UE będzie wspierała ważną ***inicjatywę Unii Afrykańskiej w zakresie umiejętności***¹³ mającą na celu stworzenie ram kwalifikacji dla kontynentu afrykańskiego, tj. instrumentu mającego zwiększyć zaangażowanie sektora prywatnego w kształcenie i szkolenie techniczne i zawodowe. UE ma również zamiar wspierać rynek pracy oraz diagnostykę systemu kształcenia i szkolenia technicznego i zawodowego, a także pilotować mobilność studentów i kadr. Wspierany będzie dostęp instytucji szkolnictwa wyższego

¹⁰ Africa Pulse (2017 r.), Bank Światowy.

¹¹ Kontynentalna strategia Unii Afrykańskiej w zakresie edukacji na lata 2016–2025.

¹² Africa Pulse (2017 r.), Bank Światowy.

¹³ Kwotę 27 mln EUR z programu panafrkańskiego przeznacza się na (i) instrument finansowania „Rozwój umiejętności w Afryce” we współpracy z Kreditanstalt für Wiederaufbau (łączna kwota wsparcia wynosi 14 mln EUR), (ii) współpracę techniczną w ramach „Inicjatywy na rzecz umiejętności dla Afryki” we współpracy z Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (8 mln EUR) oraz (iii) projekt pilotażowy „Projekt mobilności w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego UE-Unia Afrykańska” (5 mln EUR).

i instytucji badawczych do odpowiedniej infrastruktury elektronicznej¹⁴. Wprowadzane będą dalsze ułatwienia, jeżeli chodzi o mobilność studentów, personelu i pracowników naukowych na kontynencie afrykańskim (afrykańska edycja programu Erasmus)¹⁵. Treść programów kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego oraz umiejętności zdobywane przez studentów szkół wyższych będą lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy i wspierany będzie proces ujednolicania szkolnictwa wyższego na całym kontynencie w celu zapewnienia uznawania kwalifikacji w Afryce i UE¹⁶. UE będzie nadal wspierać stypendia i programy wymiany między instytucjami szkolnictwa wyższego oraz tworzenie wiedzy na uniwersytetach, aby instytucje te mogły stać się pełnoprawnymi podmiotami w złożonych procesach innowacji, od których zależy przyszły rozwój gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w ramach programu Erasmus+. Wsparcie UE w ramach Programu panafrkańskiego wzrośnie z 45 mln EUR w latach 2014–2017 do 63 mln EUR w latach 2018–2020, osiągając łącznie kwotę 108 mln EUR.

Działanie 5: Lepsze wsparcie **na poziomie krajowym** pozwoli dopasować umiejętności do strategii rozwoju wybranych dla każdego kraju¹⁷; za wzór posłużą tu udane inicjatywy w Afryce Północnej, takie jak program Med4Jobs¹⁸. Wsparcie będzie w możliwie największym stopniu powiązane z sektorami o dużym potencjale w zakresie inwestycji i tworzenia miejsc pracy. Będzie ono zatem przedmiotem dyskusji na temat paktów na rzecz wzrostu i zatrudnienia, jak również sektorowych spotkań strategicznych z sektorem prywatnym, środowiskiem akademickim i podmiotami finansowymi (jak zaproponowano w działaniu 3). W ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych należy podjąć znaczne wysiłki w celu dalszego zwiększenia zaangażowania UE w tej dziedzinie przy zachowaniu pełnej spójności z zakładanym uruchomieniem inwestycji prywatnych na rzecz tworzenia miejsc pracy. UE zadba o to, aby takie zwiększone inwestycje były również bardziej strategicznie ukierunkowane i skupiały się na sektorach o największym potencjale tworzenia miejsc pracy, a także by uwzględniono duże znaczenie sektora nieformalnego dla gospodarki Afryki i zaplanowano poprawę jego –z reguły niskich– wskaźników wydajności.

Gambia – program na rzecz wzmocnienia pozycji młodzieży

UE współpracuje z Międzynarodowym Centrum Handlu i rządem Gambii w celu wspierania tworzenia miejsc pracy i przedsiębiorczości z myślą o młodych ludziach z tego kraju. Program o budżecie w wysokości 11 mln euro zapewnia szkolenia w zakresie umiejętności

¹⁴ kwota 30 mln EUR w latach 2018–2020 przyznana z Programu panafrkańskiego i 20 mln EUR w latach 2014–2017.

¹⁵ kwota 20 mln EUR w latach 2018–2020 przyznana z Programu afrykańskiego i 20 mln EUR w latach 2014–2017.

¹⁶ kwota 13 mln EUR w latach 2018–2020 przyznana z Programu panafrkańskiego i 5 mln EUR w latach 2014–2017.

¹⁷ kwota 40 mln EUR w latach 2018–2020 przewidziana dla Botswany, Gabonu, Ghany, Gwinei Bissau i Mauritiusu.

¹⁸ Program ma zaradzić niedopasowaniu umiejętności do potrzeb rynku pracy przez sprzyjanie przedsiębiorczości, pośredniczenie między podażą siły roboczej i popytem na nią, a także wspieranie mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw przez promowanie inkubatorów przedsiębiorczości i programów coachingu.

oraz wsparcie dla młodych przedsiębiorców i organizacji promujących handel. Celem jest, aby do 2021 r. 7 000 młodych ludzi ukończyło program szkolenia technicznego lub zawodowego albo odbyło praktyki, a przynajmniej 8 000 osób skorzystało z usług w zakresie przedsiębiorczości, takich jak doradztwo dla przedsiębiorstw i dostęp do finansowania.

Śródziemnomorska inicjatywa na rzecz zatrudnienia z korzyścią dla państw Afryki Północnej

Śródziemnomorska inicjatywa na rzecz zatrudnienia (Med4Jobs), stworzona między UE a Unią dla Śródziemnomorza, obejmuje zarówno podaż, jak i popyt na rynku pracy, i koncentruje się na trzech podstawowych zagadnieniach. Należą do nich: (i) zdolność do zatrudnienia – zidentyfikowanie udanych szkoleń mających zaradzić problemowi niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy i objęcie ich zakresem całego regionu; (ii) pośrednictwo pracy – powielanie sprawdzonych rozwiązań w zakresie podejmowania pracy i pośrednictwa pracy; (iii) otoczenie biznesowe – rozwój otoczenia biznesowego dla małych i średnich przedsiębiorstw, np. programy coachingu lub wsparcie sektora kreatywnego.

Gwinea – program wsparcia na rzecz integracji społeczno-gospodarczej młodzieży

Za pośrednictwem programu INTEGRA dysponującego budżetem 65 mln EUR unijni partnerzy planują stworzyć – wraz z belgijską agencją ds. rozwoju, niemiecką Agencją Współpracy Międzynarodowej i Międzynarodowym Centrum Handlu – 11 000 miejsc pracy i zapewnić 14 000 miejsc w szkoleniach zawodowych w celu zwiększenia ich szans na zatrudnienie i ułatwienia ich integracji na rynku pracy. Wsparcie otrzyma 7 420 mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw oraz siedem instytucji finansowych oferujących produkty dostosowane do potrzeb mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a także młodych przedsiębiorców.

3. Poprawa otoczenia biznesowego i klimatu dla inwestycji

Pobudzanie inwestycji sektora prywatnego wymaga pokoju, bezpieczeństwa i stabilności, a także klimatu i otoczenia biznesowego sprzyjających inwestycjom, w tym stabilności makroekonomicznej i otwartym systemom finansowym służącym zwiększeniu kredytów sektora prywatnego. Wymagane są również odpowiednie działania związane z istotnymi i szeroko zakrojonymi zagadnieniami dotyczącymi sprawowania rządów, takimi jak silna pozycja instytucji rządowych, praworządność, przejrzystość i rozliczalność, a także korupcja i nielegalne przepływy finansowe.

Aktualna sytuacja

Klimat inwestycyjny w Afryce, ogólnie rzecz biorąc, poprawia się, przy czym utrzymują się znaczące różnice między państwami. Badania przeprowadzone przez inwestorów¹⁹ wskazują wyraźnie, że w tym obszarze należy podjąć większe starania, aby zwiększyć potencjał Afryki w zakresie konkurencyjności na rynku światowym i przyciągania kapitału inwestycyjnego. Od 2009 r. wartość napływających bezpośrednich inwestycji zagranicznych wynosiła w Afryce

¹⁹ Między innymi sprawozdanie Banku Światowego „Doing Business” z 2017 r.

mniej niż 5 % całkowitego napływu bezpośrednich inwestycji w ujęciu globalnym. Kluczowymi czynnikami mającymi wpływ na decyzje inwestorów krajowych i zagranicznych są praworządność, niezależne sądownictwo i przewidywalność systemu podatkowego, jak również pokój i stabilność. Ocenia się, że koszty założenia przedsiębiorstwa są około trzykrotnie większe w państwach niestabilnych, co skutecznie zniechęca inwestorów prywatnych²⁰.

Proponowany przebieg działań

Działanie 6: W ramach sojuszu na rzecz zrównoważonych inwestycji i zatrudnienia Komisja proponuje ***pogłębiony dialog i współpracę z partnerami z Afryki w zakresie klimatu inwestycyjnego, w tym, w stosownych przypadkach, ochrony inwestycji***. Jednocześnie nieustannie wspierane będą reformy polityczne, które służą poprawie otoczenia biznesowego oraz zwiększeniu instytucjonalnych i technicznych możliwości afrykańskich instytucji, w tym za pośrednictwem rozwiązań cyfrowych. Celem jest zagwarantowanie silnego zarządzania finansami publicznymi, w tym przejrzystości zamówień publicznych i wydatków oraz walka z korupcją i nadużyciami finansowymi, poprawa rozliczalności oraz poszanowanie praworządności i dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Intensywniejsze wykorzystanie instrumentów UE na rzecz programów partnerskich oraz pomocy technicznej i wymiany informacji przyczyni się do wsparcia efektywnej, przejrzystej i odpowiedzialnej administracji publicznej. Nasilone zostaną starania służące wsparciu partnerów w zakresie mobilizacji zasobów krajowych, w tym na potrzeby walki z nielegalnymi przepływami finansowymi²¹. Co roku z kontynentu odpływa w sposób nielegalny co najmniej 50 mld USD²²; w dużej mierze przekracza to łączną sumę oficjalnej pomocy rozwojowej w ujęciu rocznym. Podniesiono te kwestie w dialogu UE z krajami partnerskimi, zwłaszcza w kontekście wsparcia budżetowego oraz dialogu politycznego; zostaną one również poruszone w dialogach sektora prywatnego w ramach Planu inwestycji zewnętrznych, a także na unijnych forach biznesowych oraz podczas strategicznych dyskusji sektorowych z sektorem prywatnym, przedstawicielami środowiska akademickiego oraz podmiotami finansowymi. Zapewnione zostanie powiązanie z porozumieniem G-20 dla Afryki. W 2016 r. wsparcie zapewnione przez UE oraz państwa członkowskie UE na rzecz poprawy klimatu biznesowego w Afryce wyniosło 200 mln EUR²³, z czego część UE wynosiła 50 mln EUR. W latach 2018–2020 przewiduje się ***znaczący wzrost wsparcia UE*** dla reform przedsiębiorczości i klimatu inwestycyjnego w Afryce w ramach filaru 3 Planu inwestycji zewnętrznych. Zakłada się osiągnięcie kwoty 300-350 mln EUR średnio w ujęciu rocznym, w uzupełnieniu specjalnych działań ukierunkowanych na poprawę sprawowania rządów oraz zagwarantowanie pokoju i stabilności. Wsparcie to powinno zostać zwiększone w latach 2021–2027, w ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych.

20 Strategiczny dokument Europejskiego Ośrodka Strategii Politycznej „The Makings of an African Century” (2017).

21 Niezarejestrowane przepływy kapitału pochodzącego z korupcji, działalności przestępczej, unikania opodatkowania oraz transakcji handlowych służących praniu pieniędzy.

22 [Sprawozdanie zespołu wysokiego szczebla ds. nielegalnych przepływów finansowych z Afryki](#), 2014 r.

23 Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), 2018 r.

Benin - zwalczanie korupcji z pomocą wsparcia budżetowego

UE zawarła z rządem Beninu umowę dotyczącą dobrego rządzenia i rozwoju w sprawie wsparcia budżetowego w wysokości 114 mln EUR w 2016 r. Celem jest promowanie dobrego rządzenia gospodarczego i finansowego poprzez wzmocnienie przejrzystego zarządzania finansami publicznymi, stworzenie wiarygodnego systemu walki z korupcją opartego o niezależny wymiar sprawiedliwości, a także poprawienie klimatu biznesowego. Płatności w ramach tej umowy są realizowane na podstawie postępów w realizacji reform w tych obszarach.

Wybrzeże Kości Słoniowej – program wsparcia handlu i integracji regionalnej

Powyższy program, którego wartość wynosi 16 mln EUR, służy wsparciu modernizacji przepisów i instytucji w kontekście modernizacji wymiany handlowej i inwestycji, a także ułatwieniom wymiany handlowej. Dzięki temu poprawiła się pozycja Wybrzeża Kości Słoniowej w klasyfikacji „Doing business”, awansowało ono z pozycji 167 w 2010 r. na pozycję 142 w 2016 r. Wzrósł eksport, a także udział Wybrzeża Kości Słoniowej w eksporcie światowym, co z kolei w pozytywny sposób wpłynęło na zdolność tego państwa do wykorzystania nowej umowy o partnerstwie gospodarczym. Zmniejszyły się opóźnienia w przywozie: z 864 godzin w 2011 r. do 125 godzin w 2016 r. Był to pierwszy program na tę skalę służący konkurencyjności Wybrzeża Kości Słoniowej, który umożliwił lokalnym przedsiębiorstwom rozwijanie działalności i tworzenie nowych miejsc pracy. Uzupełnieniem tego programu był program wsparcia budżetowego, który zwiększył przejrzystość wymiaru sprawiedliwości oraz udzielania zamówień publicznych – dwóch kolejnych elementów kluczowych klimatu inwestycyjnego, a także regularny dialog z władzami i sektorem prywatnym dotyczący znaczących reform politycznych.

Egipt – unijny instrument na rzecz tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego, które sprzyjają włączeniu społecznemu

UE wspiera szereg środków mających na celu poprawę środowiska sprzyjającego przedsiębiorczości i rozwojowi gospodarczemu, ułatwienie dostępu do finansowania dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz rozwijanie ich roli w kluczowych łańcuchach wartości w celu stymulowania gospodarki i tworzenia miejsc pracy, zwłaszcza dla ludzi młodych. Oczekuje się, że te interwencje o wartości 75 mln EUR uruchomią około 400 mln EUR. Celem jest (i) ograniczenie obciążeń administracyjnych dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a także wzmocnienie ochrony praw własności intelektualnej; (ii) ułatwienie dostępu mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw do długoterminowego finansowania i know-how; wspieranie wzrostu przedsiębiorczości i konkurencyjności; ułatwienie powiązań gospodarczych w celu wspierania rozwoju łańcucha wartości; zachęcanie mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, w tym młodych przedsiębiorców, do innowacyjności.

Etiopia – wspieranie dialogu na temat otoczenia biznesowego

UE przekazała finansowanie na uruchomienie unijnego forum biznesu w Etiopii, które wspiera dialog w sprawie klimatu biznesowego między różnymi agencjami rządowymi i inwestorami z

UE, a od 2015 r. prowadzi regularne dyskusje z udziałem komisji ds. inwestycji w Etiopii. Poruszone kwestie (w oparciu o przeprowadzone w 2014 r. i zaktualizowane w 2016 r. badania dotyczące przedsiębiorczości) obejmowały administrację podatkową i obciążenia administracyjne, rejestrowanie/licencjonowanie przedsiębiorstw oraz wydawanie wiz, kwestie logistyczne i dostępność Forex. Niektóre z tych zagadnień poruszono również na wyższym szczeblu, w kontekście dialogu politycznego. Przyczyniło się to do osiągnięcia postępów w zakresie klimatu inwestycyjnego i kanału komunikacji między rządem a środowiskiem biznesu. Forum biznesu UE w Etiopii jest obecnie samodzielne pod względem finansowania.

4. Wykorzystanie pełnego potencjału integracji gospodarczej i handlu

Inwestowanie w sektory tworzące wartość dodaną oraz wykazujące duże zapotrzebowanie na siłę roboczą wiąże się z zapotrzebowaniem na rynki produktów i usług. W związku z tym kontynuowanie procesu integracji gospodarczej w Afryce na poziomie regionalnym i kontynentalnym oraz umacnianie kontaktów handlowych z UE stanowią niezbędne czynniki spójnej strategii gospodarczej.

Aktualna sytuacja

Mimo znaczącego potencjału wzrostu handel wewnątrzafrykański pozostaje na bardzo niskim poziomie; w 2000 r. kształtował się na poziomie 10 %, a w 2014 r. – na poziomie 16 %, zgodnie z danymi²⁴ pochodzącymi z Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie handlu i rozwoju. Wymiana handlowa Afryki z UE jest znacząca: UE jest największym partnerem handlowym Afryki – w 2017 r. wywóz do UE stanowił 37 % wywozu Afryki i osiągnął wartość 110 mld EUR, natomiast przywóz z UE stanowił 35 % przywozu Afryki i osiągnął wartość 133 mld EUR. UE pozostaje rynkiem najbardziej otwartym i głównym odbiorcą towarów wyprodukowanych w Afryce. Afryka jest również największym na świecie odbiorcą pomocy przeznaczanej przez UE na wymianę handlową. Pomoc ta wyniosła w 2015 r. 4,8 mld EUR w zobowiązaniach. Ogólnie rzecz biorąc, liczby charakteryzujące wymianę handlową UE z Afryką są porównywalne do liczb charakteryzujących wymianę handlową UE ze Szwajcarią, co wskazuje, że w zakresie wymiany handlowej UE z Afryką²⁵ powinien występować istotny potencjał wzrostu – w obu kierunkach.

Proponowany przebieg działań

Działanie 7: Uruchomienie w marcu 2018 r. kontynentalnej strefy wolnego handlu w Afryce, uruchomienie jednolitego afrykańskiego rynku transportu lotniczego oraz podpisanie protokołu w sprawie swobodnego przepływu osób to oznaki dążenia Afryki do dalszej integracji gospodarczej. UE będzie w pełni wspierać afrykańską kontynentalną strefę wolnego handlu w Afryce. Wsparcie na rzecz **negocjacji w sprawie kontynentalnej strefy wolnego**

24 UNCTAD, Africa Economic Outlook, 2017 r.

25 Łączna wymiana handlowa UE z Afryką stanowi jedynie 7,5 % ogólnej wymiany handlowej poza UE, jest to wartość zbliżona do wartości wymiany handlowej UE ze Szwajcarią. Za niemal dwie trzecie tej wartości odpowiadają Republika Południowej Afryki i państwa Afryki Północnej (Komisja Europejska, Eurostat, COMEXT, dostawcy i odbiorcy UE28 w handlu towarami (wartość w %), 2016 r., z wyłączeniem handlu wewnątrzunijnego: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_122530.04.2018.pdf.

handlu w Afryce powinno wzrosnąć z 7 mln EUR (w latach 2014–2017) do 50 mln EUR (w latach 2018–2020) i zostać przeznaczone na wsparcie instytucjonalne oraz techniczne na poszczególnych etapach negocjacji (dotyczących kwestii takich jak bariery techniczne w handlu, środki sanitarne i fitosanitarne, prawa własności intelektualnej, w tym oznaczenia geograficzne, inwestycje, konkurencja, handel elektroniczny), w tym wsparcie na gromadzenie i analizę danych.

Działanie 8: Zintensyfikowanie wymiany handlowej pomiędzy UE a Afryką. W perspektywie długoterminowej, w oparciu o wprowadzenie w życie kontynentalnej strefy wolnego handlu w Afryce, planuje się **zawarcie kompleksowej międzykontynentalnej umowy o wolnym handlu między UE i Afryką**. Mając na uwadze te plany, należy w jak największym stopniu wykorzystać umowy o partnerstwie gospodarczym, umowy o wolnym handlu, w tym pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu oferowane państwom Afryki Północnej, a także inne systemy handlu z UE, do tworzenia afrykańskiej kontynentalnej strefy wolnego handlu. Kolejnym celem jest dalsze zwiększenie wywozu z Afryki oraz przyciąganie inwestycji, w tym w sektorach produkcji i przetwarzania, jak również zachęcanie do tworzenia regionalnych łańcuchów wartości poprzez wprowadzanie elastycznych przepisów pochodzenia. Mając na celu wsparcie powyższego, sojusz będzie dalej umacniać środki pomocy na wymianę handlową i udoskonalać ich ukierunkowanie, dążąc do upowszechniania ułatwień handlowych i zbliżania technicznych i jakościowych standardów produktów oraz innych środków regulacyjnych.

Działanie 9: Integracja gospodarcza i rozwój łańcuchów wartości powiązanych z kontekstem regionalnym, kontynentalnym i globalnym wymagają **połączeń**, zarówno wewnątrz Afryki, jak i strategicznych połączeń między UE a Afryką. Inwestycje w infrastrukturę stanowią podstawę zdolności krajów afrykańskich do pełnego korzystania z możliwości tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego²⁶. Sojusz rozważy możliwości wsparcia ram polityki i podstawowej infrastruktury wspomagającej, w tym infrastruktury szerokopasmowej i e-infrastruktury. Szczególna uwaga zostanie poświęcona sektorom zrównoważonej energii, transportu, gospodarki opartej na danych, technologii informacyjno-komunikacyjnych, gospodarki o obiegu zamkniętym, zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, zarządzania odpadami i gospodarki wodnej oraz niebieskiego wzrostu; mogłoby to uwzględniać nawiązywanie partnerstw z przemysłem UE, zwłaszcza w obszarach, w których UE jest liderem światowym. Będzie to powiązane ze wsparciem udzielanym na rzecz inwestycji przy wykorzystaniu instrumentów łączonych oraz gwarancji.

Pomoc UE na rzecz wymiany handlowej dla Afryki

UE i jej państwa członkowskie są liderem światowej pomocy na rzecz wymiany handlowej, udostępniając 13,2 mld EUR w środkach na zobowiązania (29 % światowej pomocy na rzecz wymiany handlowej). Z tej kwoty Afryka nadal otrzymuje największą część, tj. 4,8 mld EUR w 2015 r. (36 % łącznej pomocy UE na rzecz wymiany handlowej). Afryka jest pierwszym

²⁶ Africa Economic Outlook 2018, Afrykański Bank Rozwoju.

odbiorcą dotacji w odniesieniu do innych regionów, których rodzaje przepływów są bardziej zróżnicowane (dotacje, pożyczki i kapitał własny). Obejmuje to pomoc UE związaną z handlem (w tym politykę handlową i regulacje, promocje i ułatwienia handlowe, inne potrzeby związane z handlem), a także szersze kategorie pomocy związanej z handlem, takie jak infrastruktura związana z handlem (infrastruktura fizyczna obejmująca transport i przechowywanie, komunikacja, generowanie i dostawy energii), tworzenie potencjału produkcyjnego (rozwój wymiany handlowej i sektory produkcyjne, takie jak rolnictwo, rybołówstwo, leśnictwo, przemysł, zasoby mineralne i górnictwo), dostosowania związane z handlem (wkład do budżetów rządowych w państwach realizujących reformy polityki handlowej).

Madagaskar – plan realizacji umowy o partnerstwie gospodarczym

Zgodnie z planem wdrożenia krajowej umowy o partnerstwie gospodarczym przedsiębiorstwa malgaskie w sektorze włókienniczym skorzystały dzięki umowie o partnerstwie gospodarczym z UE oraz dzięki powiązanemu z nią wsparciu (nawet 10 mln EUR). Na przykład malgaskie przedsiębiorstwo tekstylne EPSILON skorzystało z możliwości bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku UE przy korzystniejszych regułach pochodzenia, co pozwoliło na transformację i możliwość zaopatrywania się w surowce na całym świecie. Plan w szybkim tempie zwiększył swoje uznanie na świecie dzięki jego zgodności z unijnymi i międzynarodowymi normami, a także dzięki współpracy z wiodącymi markami w celu promowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwo powstało w 1999 r. i zatrudniało 100 pracowników. Dzisiaj liczy 2 000 pracowników. 75 % pracowników posiada rachunek bankowy; 100 % dzieci wszystkich pracowników uczęszcza do szkoły; 50 % pracowników posiada na własność dom; 98 % kadry zarządzającej pozyskało stanowisko w wyniku wewnętrznej promocji.

5. Środki i metody

Działanie 10: Aby sojusz był skuteczny, potrzebny jest stały dialog między partnerami europejskimi i afrykańskimi, zwiększone zaangażowanie w sektorze prywatnym oraz ścisłe konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim. Konieczne jest także udzielenie sojuszowi wsparcia w postaci *istotnego pakietu środków finansowych*. UE i jej państwa członkowskie już są pierwszym partnerem Afryki. W 2016 r. udostępniły 55 % łącznej oficjalnej pomocy rozwojowej dla Afryki, co stanowiło kwotę 23 mld EUR.

Wniosek Komisji dotyczący przyszłych wieloletnich ram finansowych UE przewiduje ambitny instrument na rzecz sąsiedztwa, rozwoju i współpracy międzynarodowej²⁷. Będzie on dostępny w latach 2021–2027, jego wartość wyniesie 89,2 mld EUR, a priorytetem będzie Afryka i państwa sąsiadujące. Kwota co najmniej 32 mld EUR dotacji dla Afryki Subsaharyjskiej oraz przewidywanych 7,7 mld EUR dla Afryki Północnej zostanie uzupełniona o dodatkowe środki pochodzące z filarów tematycznych, szybkie reagowanie oraz „bufor” instrumentu. Opierając się na Planie inwestycji zewnętrznych i na jego

²⁷ COM(2018) 460 final, z dnia 14 czerwca 2018 r.

Europejskim funduszu zrównoważonego rozwoju, instrument przewiduje znaczący wzrost częstotliwości stosowania funkcji łączenia środków i gwarancji, co pozwoli na mobilizowanie znaczącej liczby funduszy z sektora publicznego i prywatnego. W myśl proponowanej nowej struktury inwestycji zewnętrznych²⁸, przy wzroście gwarancji działań zewnętrznych (60 mld EUR w ujęciu globalnym), Afryka będzie regionem priorytetowym. Wysoka przedstawiciel, przy wsparciu Komisji, zaproponowała również utworzenie europejskiego instrumentu na rzecz pokoju²⁹ na lata 2021–2027 o wartości 10,5 mld euro, który dodatkowo pogłębi naszą współpracę z Afryką w celu zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności na całym kontynencie afrykańskim, co ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego.

Podsumowanie działań

#1	Pobudzanie inwestycji strategicznych przy wykorzystaniu instrumentów łączonych gwarancji
#2	Wspieranie możliwości produkcji i przetwórstwa na szczeblu krajowym i regionalnym za pomocą paktów na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia
#3	Ustanowienie grup sektorowych, składających się z podmiotów publicznych, prywatnych i finansowych oraz przedstawicieli środowisk akademickich z Afryki i Europy, pod przewodnictwem komisarza, w celu zapewnienia wiedzy fachowej oraz udzielania porad i zaleceń
#4	Wspieranie edukacji i rozwoju umiejętności na poziomie kontynentalnym
#5	Wspieranie rozwoju umiejętności na szczeblu krajowym, aby dopasować umiejętności do decyzji strategicznych w sprawie rozwoju dla każdego kraju
#6	Umacnianie dialogu, współpracy i wsparcia inwestycji i klimatu biznesowego
#7	Wspieranie kontynentalnej strefy wolnego handlu w Afryce
#8	Wzmocnienie wymiany handlowej wewnątrz Afryki oraz na linii UE–Afryka w perspektywie długoterminowej: międzykontynentalna umowa o wolnym handlu
#9	Wspieranie łączności, zarówno wewnątrz Afryki, jak i między UE i Afryką
#10	Uruchomienie istotnego pakietu zasobów finansowych

²⁸ Dzisiaj Komisja przyjęła komunikat „W kierunku sprawniejszej architektury finansowej służącej inwestycjom poza Unią Europejską” (COM (2018) 644), w którym określono rozwiązania dotyczące uczynienia obecnego systemu skuteczniejszym.

²⁹ Zobacz [zestawienie informacji](#) dotyczące Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce.